

Cari açıkta denge arayışı

Olađan döviz giderleri ile Olađan döviz gelirleri arasındaki farka cari açık diyoruz.

Olađan döviz giderlerimizin en önemlileri ithalat harcamaları. Olađan döviz gelirlerimizin en önemlileri ihracat geliri ile turizm geliri. Mayıs ayında cari açık 5 milyar 242 milyon dolar oldu.

Cari açık bir önceki aya, nisan ayına göre 1 milyar 641 milyon dolar arttı. Bir önceki yılın mayıs ayı açığının 2 milyar 129 milyon dolar üzerinde.

2011 yılında yıllık cari açık 74.4 milyar dolara yükselince ekonomi yönetimi frene bastı. Ekonomideki yavaşlama sonucu yıllık cari açık 2014 yılında 43.5 milyar dolara, 2015 yılında 32.1 milyar dolara, 2016 yılında 32.5 milyar dolara geriledi. 2017 Mayıs ayında 12 aylık (yıllık) cari açık rakamı 35.3 milyar dolar oldu. 2017 yılı başından itibaren cari açıkta artış var.

Ocak ayında açık 2.5 milyar dolar, şubatıta 2.4 milyar dolar iken, nisanda 3.0 milyar dolar olmuştu. Mayısta 3.6 milyar dolara yükseldi.

Cari açık küçülmeli

Arayışımız cari açığın artmaması. Küçülmesi. Açığın artmaması, küçülmesi için ihracat ve turizm gelirlerimizin artması, ithalat harcamalarımızın azalması gerekiyor. Turizm gelirlerinde artış yerine gerileme var. İhracat gelirleri beklenen ölçüde artmıyor. Ocak-Mayıs döneminde ihracat gelirleri artışı yüzde 9.5 iken, ithalat harcamaları artışı yüzde 11.2 oldu. Üretimde ithal girdi payının yüksekliği nedeniyle, iç talep ve ihracat biraz canlansa, ithalat faturası hemen büyüyor.

Cari açığın, döviz açığının büyüklüğü önemlidir ama daha da önemlisi açığın nasıl finanse edildiğidir.

Ay içinde doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları, kredi olarak ülkeye giren net döviz toplamı ve de Net-Hata-Noksan diye adlandırılan döviz giriş çıkış rakamı cari açıktan küçük ise piyasada döviz açığı oluşur. Açık, döviz rezervinden karşılanır. Döviz arzı talebi karşılamayınca döviz fiyatı yükselir.

Bu yılın ilk 4 ayında döviz girişi, açığı kapatacak büyüklükte olmadı. Net-Hata-Noksan kaleminden nereye gittiği belli olmayan döviz çıkışı vardı.

Üretim yapısı değişmeli

Mayıs ayında net doğrudan yatırım girişi 944 milyon dolar, portföy yatırımı girişi 5 milyar 528 milyon dolar oldu. Net-Hata-Noksan'dan döviz çıkışı yerine 1 milyar 660 milyon dolar döviz girişi oldu. Toplam 7 milyar 688 milyon net döviz girişi, 5 milyar 242 milyon dolar cari açığı finanse etti. Kalan döviz rezervine eklendi.

Özet olarak mayıs ayı cari açığında büyük artış var. Mayıs ayında cari açık büyüdü ama portföy yatırımı için giriş yapan dövizler ve de Net-Hata-Noksan penceresinden giren dövizler sayesinde mayıs ayında döviz açığı finanse edildi. Açıktan fazla giriş yapan döviz, rezervlere eklendi.

Uyarı: Ekonomiyi yavaşlatarak, cari açığı küçültme şansımız yok. Çünkü üretim yapımız ithalata bağımlı. Üretim yapısını değiştiremedik. Değiştirmeyi ihmal ediyoruz. Bu durumda yatırım ve üretim artııkça, ihracat artııkça ithalat artıyor. Cari açık sorunu devam ediyor.

MAYIS AYINDA OLAĐAN DÖVİZ GELİR GİDER HESABI (Cari İşlemler Hesabı)			
	2017 Mayıs	2017 Ocak-Mayıs	2016 Ocak-Mayıs
CARİ AÇIK	-5.242	-16.849	-14.073
♦ Mal Dengesi	-5.645	-17.608	-15.069
FINANS HEBABİ	6.028	16.140	15.739
♦ Doğrudan Yatırım	944	3.312	3.019
♦ Portföy Yatırımı	5.528	13.204	7.395
♦ Kredi	-444	-376	5.325
NET HATA NOKSAN	1.660	-4.652	3.160
TOPLAM DÖVİZ GİRİŞİ	7.688	11.400	18.839
CARİ AÇIK	-5.292	-16.849	-14.073
REZERV HAREKETİ	2.446	-5.449	4.766

Gönensin'i kaybettik

Okay Gönensin'i kaybettik. Okay Gönensin, dünyada ve Türkiye'de olan biteni izleyen aydın bir gazeteci, iyi bir insan, iyi bir dost, iyi bir arkadaşı. Erken kaybettik. Allah rahmet eylesin.